

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Економічний факультет

Кафедра фінансів і кредиту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан економічного факультету

/Роман ГРЕШКО/

від «27» серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

«ФОНДОВИЙ РИНОК І БІРЖОВІ ОПЕРАЦІЇ»

вибіркова

Освітньо-професійна програма: Фінанси, банківська справа та страхування
Спеціальність: 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Галузь знань: 07 «Управління і адміністрування»
Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Факультет: економічний
Мова навчання: українська

Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Фондовий ринок і біржові операції» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» галузі знань 07 «Управління і адміністрування», затвердженої рішенням Вченої ради Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича від 26.05.2022 року, протокол № 6, та введеної в дію наказом ректора № 173 від 07.06.2022 р.

Розробник: **Олексин Артур Григорович**, доцент кафедри фінансів і кредиту,
кандидат економічних наук, доцент

Викладач: **Олексин Артур Григорович**, доцент кафедри фінансів і кредиту,
кандидат економічних наук, доцент

Погоджено з гарантом ОП _____ **Наталія БАК**

Затверджено на засіданні кафедри фінансів і кредиту

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Завідувач кафедри _____ **Петро НІКІФОРОВ**

Схвалено методичною радою економічного факультету

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Голова методичної ради _____ **Ірина НИКИФОРАК**

Мета навчальної дисципліни: формування у здобувачів системи знань щодо змісту, принципів, закономірностей та вимог функціонування фондового ринку, значення, ролі цінних паперів, фондових бірж та біржових операцій, інших суб'єктів фондового ринку в умовах розвитку ринкової економіки.

Пререквізити. «Фондовий ринок і біржові операції» є вибірковою дисципліною циклу дисциплін загальної підготовки та викладається студентам четвертого року навчання в 8 семестрі загальним обсягом 90 годин (3 кредити).

Дисципліни, обов'язкові для вивчення здобувачем вищої освіти до початку роботи над курсом «Фондовий ринок і біржові операції» - це «Фінанси», «Гроші і кредит», «Банківська система», «Фінансова політика», «Страховання», «Інвестування», «Банківські операції та технології», «Фінансовий ринок».

Результати навчання. Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» (освітня програма: «Фінанси, банківська справа та страхування») вивчення дисципліни сприяє формуванню компетентностей та програмних результатів навчання:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності в галузі фінансів, банківської справи та страхування або в процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні та фахові компетентності:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища;
- здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування);
- здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку;
- здатність забезпечити доступ усіх економічних суб'єктів до якісних фінансових послуг з використанням сучасних технологій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Програмні результати навчання:

- знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем;
- визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури;
- знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування;
- володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування);
- розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування;
- вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів;

- застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань і змістовно інтерпретувати отримані результати;
- демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні;
- виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань;
- виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення;
- застосовувати набуті теоретичні знання та практичні навички для забезпечення інклюзивності фінансових послуг через широке застосування технологій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Опис навчальної дисципліни Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			Кредитів	Годин	Лекції	Практичні	Семинарські	Лабораторні	Самостійна робота	Індивідуальні завдання	
Денна	IV	VIII	3	90	11	22	-	-	57	-	Залік

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л.	п.	інд	с. р.		л.	п.	інд	с. р.
МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ФОНДОВОГО РИНКУ										
Тема 1. Сутність, функції та роль фондового ринку в економіці	9	1	2	-	6	-	-	-	-	-
Тема 2. Суб'єкти фондового ринку та його інфраструктура	9	1	2	-	6	-	-	-	-	-
Тема 3. Державне регулювання фондового ринку та біржових операцій в Україні	8	-	2	-	6	-	-	-	-	-
Тема 4. Цінні папери та похідні інструменти фондового ринку	8	1	2		5	-	-	-	-	-
Тема 5. Основні методики визначення курсової вартості та управління портфелем цінних паперів	9	1	2		6	-	-	-	-	-
Разом за модуль 2	43	4	10		29	-	-	-	-	-
МОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ФОНДОВИХ РИНКІВ ТА ФОНДОВИХ БІРЖ										
Тема 6. Основи функціонування біржового ринку цінних паперів	8	1	2		5	-	-	-	-	-
Тема 7. Організація біржової торгівлі та особливості функціонування ф'ючерсних бірж	8	1	2		5	-	-	-	-	-
Тема 8. Аналіз та управління цінними паперами	10	2	2		6	-	-	-	-	-

Тема 9. Фондові ринки та біржові центри світу	9	1	2		6	-		-	-	-
Тема 10. Сучасний стан, проблеми та стратегічні перспективи розвитку фондового ринку України	12	2	4		6	-	-	-	-	-
Разом за модуль 2	47	7	12		28		-	-	-	-
Усього годин	90	11	22	-	57		-	-	-	-

Тематика лекційних занять з переліком питань

№ п/п	Назва теми з основними питаннями
1	<p>Тема. Сутність, функції, суб'єкти фондового ринку та його інфраструктура</p> <p>1. Сутність, основні економічні функції, класифікація фондових ринків та їхні ключові відмінності.</p> <p>2. Механізм взаємодії фондового ринку з банківською системою та іншими фінансовими інститутами. Роль фондового ринку в регулюванні економіки та забезпеченні фінансової стабільності.</p> <p>3. Класифікація суб'єктів фондового ринку. Роль та взаємозв'язок між основними категоріями учасників фондового ринку: емітентами, інвесторами та посередниками.</p> <p>4. Ключові елементи інфраструктури фондового ринку. Види посередників на фондовому ринку та відмінність в їхній діяльності.</p> <p>5. Функції регуляторних органів на фондовому ринку.</p>
2	<p>Тема. Цінні папери, похідні інструменти фондового ринку та основні методики визначення їх курсової вартості</p> <p>1. Класифікація цінних паперів та їх юридичні й економічні відмінності. Сутність акцій та облігацій, права та обов'язки їх власників.</p> <p>2. Роль, функції похідних фінансових інструментів (деривативів) та основні види деривативів (ф'ючерси, опціони, свопи).</p> <p>3. Основні підходи до оцінки акцій (фундаментальний, технічний, кількісний). Сутність фундаментального аналізу та його ключові методики (дисконтування дивідендів та аналіз фінансових коефіцієнтів).</p> <p>4. Основні принципи управління портфелем цінних паперів, поняття ризик і дохідність портфеля. Методики диверсифікації портфеля та їхня роль у зниженні ризику.</p> <p>5. Сутність та застосування моделі оцінки капітальних активів (CAPM) для розрахунку необхідної дохідності інвестицій.</p>
3	<p>Тема. Основи функціонування біржового ринку цінних паперів та особливості організації біржової торгівлі</p> <p>1. Сутність, функції, організаційна структура фондової біржі та основні види торгів.</p> <p>2. Механізм лістингу та делістингу цінних паперів на біржі. Сутність біржових угод, їх основні види та роль біржових торговельних систем у забезпеченні ефективності та прозорості ринку.</p> <p>3. Основні біржові показники (індекси, обсяги торгів), використовуються для оцінки стану ринку та види ризиків, що існують на біржовому ринку, а також механізми їх хеджування. Методи біржової торгівлі: аукціонний, безперервний та гібридний.</p> <p>4. Сутність та особливості функціонування ф'ючерсної біржі. Механізми клірингу, розрахунків та маржинальних вимог на ф'ючерсних біржах.</p> <p>5. Сучасні технології, високочастотна торгівля (HFT) та алгоритмічний трейдинг, що впливають на організацію біржових операцій.</p>
4	<p>Тема. Аналіз та управління цінними паперами</p> <p>1. Основні підходи до аналізу цінних паперів та їх інструменти. Сутність</p>

	<p>фундаментального аналізу та його ключові методики: модель дисконтування дивідендів, аналіз фінансових коефіцієнтів та порівняльний аналіз.</p> <p>2. Механізм та особливості технічного аналізу. Основні інструменти (графіки, індикатори), які використовуються для прогнозування цін.</p> <p>3. Основні етапи, принципи формування та управління інвестиційним портфелем.</p> <p>4. Стратегії управління портфелем (пасивна, активна) та їхні переваги й недоліки.</p> <p>5. Роль та значення моделі оцінки капітальних активів (CAPM) для інвестора.</p>
5	<p>Тема. Фондові ринки та біржові центри світу</p> <p>1. Чинники та критерії, що визначають статус міста як світового фінансового центру.</p> <p>2. Організаційна структура, особливості функціонування та роль на світовій арені однієї з провідних фондових бірж (наприклад, New York Stock Exchange (NYSE) або London Stock Exchange (LSE)).</p> <p>3. Роль фондових ринків у процесах глобалізації та інтеграції світової економіки. Основні тенденції розвитку світових біржових центрів у сучасних умовах.</p> <p>4. Світові фондові індекси (S&P 500, FTSE 100, Nikkei 225).</p> <p>5. Моделі регулювання фондових ринків у США, Великій Британії та Китаї.</p> <p>6. Вплив фондових ринків Азії (наприклад, Токійська або Шанхайська біржа) на світову економіку.</p>
6	<p>Тема. Сучасний стан, проблеми та стратегічні перспективи розвитку фондового ринку України</p> <p>1. Основні макроекономічні та інституційні чинники, що впливають на сучасний стан фондового ринку України.</p> <p>2. Проблеми українського фондового ринку (низька ліквідність, невелика кількість емітентів та обмежена інвестиційна база).</p> <p>3. Роль державних інститутів (НКЦПФР, НБУ) та їхні стратегії щодо розвитку ринку капіталу в Україні.</p> <p>4. Стратегічні перспективи для українського фондового ринку в контексті євроінтеграції та гармонізації законодавства з нормами ЄС.</p> <p>5. Сучасні технології фінтех та блокчейн, що можуть трансформувати інфраструктуру та діяльність українського ринку. Роль українських компаній, що виходять на IPO на міжнародних ринках, у залученні інвестицій для національної економіки.</p> <p>6. Основні напрями розвитку біржової інфраструктури в Україні.</p>

Тематика практичних занять з переліком питань

№ п/п	Назва теми (питання/завдання)
1	<p>Тема. Сутність, функції та роль фондового ринку в економіці</p> <p>1. Дайте визначення поняття «фондовий ринок» та назвіть основні функції фондового ринку.</p> <p>2. Що таке ліквідність цінних паперів?</p> <p>3. Чим відрізняється первинний ринок від вторинного?</p> <p>4. Які інструменти торгуються на фондовому ринку? Поясніть, що таке IPO.</p> <p>5. Назвіть основні завдання біржового ринку.</p> <p>6. Як фондовий ринок сприяє перерозподілу капіталу?</p> <p>7. Наведіть приклад, як фондовий ринок може впливати на інфляцію.</p> <p>8. Назвіть основних учасників фондового ринку. Яку роль відіграють інституційні інвестори?</p> <p>9. Назвіть регуляторні органи, що контролюють діяльність фондового ринку в Україні.</p> <p><i>Кейс 1. Вплив політичних подій.</i></p>

	<p>Виникнення політичної нестабільності в країні призвело до значного падіння фондових індексів.</p> <p>Завдання: проаналізуйте, які функції фондового ринку проявилися у цій ситуації. Поясніть, чому інвестори реагують на політичні ризики.</p> <p><i>Кейс 2. Дилема інвестора.</i></p> <p>Інвестор розглядає можливість придбання акцій компанії, що нещодавно вийшла на IPO.</p> <p>Завдання: Поясніть, яку інформацію він може отримати з первинного ринку і як вторинний ринок забезпечує ліквідність його інвестиції.</p> <p><i>Практичне завдання 1. Схематичне зображення.</i></p> <p>Намалюйте схему, що відображає взаємозв'язок між первинним та вторинним фондовими ринками.</p> <p><i>Практичне завдання 2. Аналіз новин.</i></p> <p>Знайдіть в економічних новинах інформацію про одну компанію, яка нещодавно провела IPO. Опишіть, яка була мета цього розміщення та яку роль у цьому зіграв фондовий ринок.</p>
2	<p>Тема. Суб'єкти фондового ринку та його інфраструктура</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Хто такі емітенти на фондовому ринку? Назвіть три основні типи інвесторів. 2. Сутність фондової біржі. 3. Роль брокера на фондовому ринку. Чим відрізняється діяльність брокера від діяльності дилера? 4. Дайте визначення поняття «кліринг». 5. Що таке депозитарій? Навіщо на фондовому ринку потрібні реєстратори? 6. Назвіть державний орган, що здійснює регулювання фондового ринку в Україні. 7. Що таке інфраструктура фондового ринку? 8. Функції Національного банку України на фондовому ринку. 9. Назвіть та охарактеризуйте професійних учасників фондового ринку. 10. Поясніть різницю між первинними та вторинними інвесторами. 11. Назвіть та охарактеризуйте щонайменше два приклади небанківських фінансових установ, що є учасниками ринку. <p><i>Кейс 1. Брокерська компанія.</i></p> <p>Компанія "ІнвестПлюс" отримала ліцензію на брокерську діяльність.</p> <p>Завдання: Розробіть алгоритм дій брокера, починаючи з моменту, коли клієнт бажає купити акції, і закінчуючи реєстрацією прав власності. Опишіть, які елементи інфраструктури задіяні на кожному етапі.</p> <p><i>Кейс 2. Проблеми клірингу.</i></p> <p>У зв'язку з технічним збоєм у системі клірингу виникли затримки у розрахунках за великою кількістю угод.</p> <p>Завдання: Поясніть, до яких наслідків це може призвести для учасників ринку та як уникнути таких ситуацій.</p> <p><i>Практичне завдання 1. Інтерактивна схема.</i></p> <p>Складіть схему, що візуалізує взаємодію між основними суб'єктами фондового ринку та його інфраструктурою.</p> <p><i>Практичне завдання 2. Аналіз функцій.</i></p> <p>Виберіть одну з провідних фондових бірж світу (наприклад, Nasdaq) та проаналізуйте її ключові функції, окрім безпосередньої організації торгів.</p>
3	<p>Тема. Державне регулювання фондового ринку та біржових операцій в Україні</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Назвіть основний державний орган, що регулює фондовий ринок в Україні. Які повноваження має НКЦПФР? 2. Що таке ліцензування діяльності на фондовому ринку? Які види ліцензій видає регулятор? 3. Назвіть основний законодавчий акт, що регулює фондовий ринок в Україні. 4. Що таке інсайдерська торгівля і чому вона заборонена? Які санкції можуть бути застосовані до учасників ринку за порушення законодавства? 5. Як держава контролює емісію цінних паперів? 6. Назвіть щонайменше одну саморегульовану організацію (СРО) на фондовому ринку України. 7. Яка мета державного регулювання в контексті захисту інвесторів? Яку роль відіграє НБУ як регулятор фінансових ринків? 8. Що таке звітність професійних учасників? 9. Навіщо держава встановлює вимоги до прозорості ринку? Як регулятор реагує на випадки маніпулювання ринком? <p><i>Кейс 1. Несумлінний брокер.</i></p> <p>Брокерська компанія "Фінанс-Х" систематично не надає клієнтам повну інформацію про ризики. Завдання: Визначте, які норми законодавства порушує ця компанія. Опишіть, які дії повинна вжити НКЦПФР для припинення таких порушень.</p> <p><i>Кейс 2: Недостовірна звітність.</i></p> <p>Публічне акціонерне товариство подало регулятору фінансову звітність, що містить недостовірні дані про свої активи. Завдання: Які наслідки це матиме для емітента та його інвесторів? Які санкції може застосувати регулятор?</p> <p><i>Практичне завдання 1. Аналіз рішень.</i></p> <p>Знайдіть на офіційному сайті НКЦПФР рішення про накладення штрафу на одного з учасників ринку. Опишіть, за яке порушення було накладено стягнення та яка сума штрафу.</p> <p><i>Практичне завдання 2. Інтерактивна схема.</i></p> <p>Намалюйте схему, що відображає основні елементи системи державного регулювання фондового ринку в Україні та їх взаємозв'язок.</p>
4	<p>Тема. Цінні папери та похідні інструменти фондового ринку</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та види цінних паперів. Чим відрізняється акція від облігації? 2. Що таке дивіденд? 3. Що таке номінальна вартість облігації? 4. Дайте визначення поняттю «дериватив» та його функції. 5. Що таке ф'ючерсний контракт? 6. Чим відрізняється опціон «колл» від опціону «пут»? Навіщо використовують свопи? 7. Які цінні папери називають борговими та пайовими? 8. Сутність та функції інвестиційного сертифікату. <p><i>Кейс 1. Компанія «Агро» та інвестор.</i></p> <p>Компанія "Агро" потребує фінансування для розширення виробництва і розглядає випуск облігацій або акцій. Інвестор Петро має вільні кошти і хоче мінімізувати ризики. Завдання: Поясніть компанії та інвестору, які переваги та недоліки має кожен з інструментів. Обґрунтуйте, що краще обрати Петру з точки зору ризику та доходності.</p> <p><i>Кейс 2. Хеджування ризиків.</i></p>

	<p>Фермер очікує врожай пшениці через 6 місяців, але побоюється, що ціна на неї впаде. Завдання: Поясніть фермеру, як він може використати ф'ючерсний контракт для хеджування ризику падіння ціни.</p> <p><i>Практичне завдання 1. Розрахунок дохідності.</i></p> <p>Визначте поточну дохідність облігації з номіналом 1000 грн, купоном 10% річних, якщо вона сьогодні продається за 950 грн.</p> <p><i>Практичне завдання 2. Аналіз опціону.</i></p> <p>Знайдіть котирування реального опціону на акцію та опишіть, що означає його ціна, дата експірації та страйк-ціна.</p>
5	<p>Тема. Основні методики визначення курсової вартості та управління портфелем цінних паперів</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність фундаментального та технічного аналізу. 2. Назвіть три основні фінансові коефіцієнти, що використовуються в оцінці акцій. 3. Дайте визначення поняттю P/E (price-to-earnings). 4. Що таке диверсифікація портфеля? Чим відрізняється систематичний ризик від несистематичного? 5. Що означає бета-коефіцієнт (β)? 6. Дохідність портфеля та його розрахунок. 7. Назвіть стратегії управління портфелем. 8. Назвіть види ризиків, яким піддається інвестор. 9. Визначення внутрішньої вартості акції за моделлю дисконтування дивідендів. 10. Що таке оптимальний портфель? Як вимірюється волатильність цінного папера? 11. Поясніть, що таке арбітраж на фондовому ринку. <p><i>Кейс. Інвестування в компанію «ДронТех».</i></p> <p>Ви розглядаєте можливість інвестування в акції компанії "ДронТех", яка спеціалізується на виробництві дронів. Завдання: Проведіть фундаментальний аналіз, використовуючи доступну інформацію про компанію (прибуток, активи, зобов'язання), і визначте її потенційну вартість. Поясніть, як ви можете оцінити ризик цієї інвестиції.</p> <p><i>Практичне завдання 1. Розрахунок P/E Ratio.</i></p> <p>Компанія "А" має чистий прибуток 500 млн грн. і 100 млн акцій в обігу. Поточна ціна однієї акції – 30 грн. Розрахуйте P/E Ratio.</p> <p><i>Практичне завдання 2. Визначення бета-коефіцієнта.</i></p> <p>Використовуючи історичні дані, розрахуйте бета-коефіцієнт для акції компанії «Металург», якщо відомо, що її дохідність становила 15%, а дохідність ринку – 10%. Безризикова ставка 4%.</p> <p><i>Практичне завдання 3. Розрахунок дохідності.</i></p> <p>Інвестор має портфель з двох активів: акції "А" (60% портфеля) та акції "Б" (40% портфеля). Очікувана дохідність "А" – 20%, а "Б" – 12%.</p> <p>Розрахуйте очікувану дохідність портфеля.</p> <p><i>Практичне завдання 4. Оцінка акції за моделлю Гордона.</i></p> <p>Акція виплатила дивіденд у розмірі 5 грн. Компанія очікує зростання дивідендів на 4% щороку. Необхідна дохідність інвестора – 12%. Розрахуйте вартість акції.</p> <p><i>Практичне завдання 5. Аналіз ризику портфеля.</i></p> <p>Портфель складається з акцій, що мають високу волатильність. Запропонуйте, як інвестор може знизити ризик, використовуючи диверсифікацію.</p> <p><i>Практичне завдання 6. Розрахунок за CAPM.</i></p>

	<p>Безризикова ставка 5%, дохідність ринку 10%, бета-коефіцієнт акції 1.5. Розрахуйте необхідну дохідність інвестиції.</p> <p><i>Практичне завдання 7. Оцінка облигації.</i></p> <p>Розрахуйте поточну ціну облигації з номіналом 1000 грн, купоном 8%, до погашення 2 роки, якщо необхідна дохідність – 6%.</p> <p><i>Практичне завдання 8. Порівняння портфелів.</i></p> <p>Інвестор має два портфелі. Портфель А має дохідність 10% і стандартне відхилення 5%. Портфель Б – дохідність 12% і стандартне відхилення 8%. Який портфель ефективніший?</p> <p><i>Практичне завдання 9. Складання портфеля.</i></p> <p>Запропонуйте структуру портфеля, що складається з акцій та облигацій, для інвестора-початківця з помірним ставленням до ризику.</p> <p><i>Практичне завдання 10. Застосування технічного аналізу.</i></p> <p>Надайте приклад застосування одного з індикаторів технічного аналізу (наприклад, RSI або MACD) для визначення моменту купівлі/продажу акції.</p>
6	<p>Тема. Основи функціонування біржового ринку цінних паперів</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення поняття «фондова біржа» та основні функції біржі. 2. Чим відрізняється аукціонний метод торгів від безперервного? 3. Що таке біржовий індекс? Назвіть найвідоміші світові біржові індекси. 4. Що таке маржинальна торгівля? Чим відрізняється «бичачий» ринок від «ведмежого»? 5. Що таке кліринг і хто його здійснює на біржі? 6. Як розраховується біржовий обсяг торгів? 7. Назвіть щонайменше два види біржових угод. 8. Що таке котирування цінних паперів? 9. Назвіть вимоги, що висуваються до емітентів для включення в біржовий список. <p><i>Кейс 1. Компанія «Інноватор» та лістинг.</i></p> <p>Компанія «Інноватор» хоче включити свої акції до біржового списку Української біржі. Завдання: Розробіть перелік вимог, яким вона повинна відповідати. Поясніть, які переваги отримає компанія та її інвестори після лістингу.</p> <p><i>Кейс 2. Волатильність ринку.</i></p> <p>Після оголошення несподіваних новин про інфляцію, біржові індекси почали різко падати.</p> <p>Завдання: Поясніть, чому це відбувається і які інструменти можуть використати інвестори для захисту своїх інвестицій.</p> <p><i>Практичне завдання 1. Розрахунок біржового індексу.</i></p> <p>Розрахуйте простий індекс, якщо ціна акцій компаній А, Б і В сьогодні становить 100, 150 та 50 грн, а вчора – 90, 140 та 60 грн відповідно.</p> <p><i>Практичне завдання 2. Аналіз біржових угод.</i></p> <p>Поясніть, як буде виконана угода на купівлю 100 акцій за ціною 50 грн у системі бездротового аукціону.</p> <p><i>Практичне завдання 3. Розрахунок маржинальної позиції.</i></p> <p>Інвестор придбав 100 акцій за 200 грн/акція, використовуючи маржинальне кредитування (50% власних коштів). Якщо ціна акції впаде до 150 грн, яким буде його маржинальний кол?</p> <p><i>Практичне завдання 4. Складання заявки.</i></p> <p>Сформулюйте заявку на купівлю 50 акцій компанії "Агро" за ціною не вищою за 120</p>

	<p>грн/акція.</p> <p><i>Практичне завдання 5. Аналіз біржових показників.</i></p> <p>Знайдіть поточне значення індексу Української біржі та проаналізуйте його динаміку за останній тиждень.</p> <p><i>Практичне завдання 6. Ідентифікація учасників.</i></p> <p>Назвіть, які суб'єкти фондового ринку беруть участь у біржових торгах.</p> <p><i>Практичне завдання 7. Графічний аналіз.</i></p> <p>Знайдіть графік ціни акції та визначте на ньому тренд (висхідний, низхідний) та рівні підтримки/опору.</p> <p><i>Практичне завдання 8. Порівняння бірж.</i></p> <p>Порівняйте організаційні моделі Deutsche Börse та Токійської фондової біржі.</p> <p><i>Практичне завдання 9. Оцінка ліквідності.</i></p> <p>За даними біржового стакану, оцініть ліквідність акції та поясніть, як ви це зробили.</p> <p><i>Практичне завдання 10. Хеджування.</i></p> <p>Запропонуйте, як компанія, що експортує продукцію до США, може захистити себе від валютних коливань, використовуючи біржові інструменти.</p>
7	<p>Тема. Організація біржової торгівлі та особливості функціонування ф'ючерсних бірж</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність біржової торгівлі та основні види біржових угод. 2. Що таке ф'ючерсний контракт? Чим відрізняється фондова біржа від ф'ючерсної? 3. Що таке маржа на ф'ючерсному ринку? 4. Дайте визначення поняттю «кліринг». 5. Яка роль маркет-мейкера на біржі? 6. Що таке лонг-позиція і шорт-позиція? 7. Назвіть та охарактеризуйте найбільші ф'ючерсні біржі світу. 8. Що таке спекуляція на біржі? Як розраховується біржовий обсяг торгів? 9. Що таке волатильність цінного паперу? 10. Які функції виконує клірингова палата? 11. Поясніть, що таке хеджування за допомогою ф'ючерсів. <p><i>Кейс 1. Компанія «Агро» та хеджування.</i></p> <p>Компанія «Агро» виростила 1000 тонн кукурудзи і побоюється, що ціна на неї впаде.</p> <p>Завдання: Запропонуйте, як компанія може використати ф'ючерсний контракт для хеджування ризику падіння ціни. Опишіть кроки, які вона має здійснити.</p> <p><i>Кейс 2. Спекуляція на валюті.</i></p> <p>Інвестор Петро вважає, що курс євро по відношенню до долара буде зростати.</p> <p>Завдання: Поясніть йому, як він може відкрити лонг-позицію на ф'ючерсній біржі для отримання прибутку від цієї операції.</p> <p><i>Практичне завдання 1. Розрахунок маржі.</i></p> <p>Ф'ючерсний контракт на 100 барелів нафти коштує \$80 за барель. Початкова маржа становить 10%. Скільки коштів інвестор має внести для відкриття позиції?</p> <p><i>Практичне завдання 2. Аналіз біржового стакану.</i></p> <p>Поясніть, як ви будете аналізувати біржовий стакан для визначення ліквідності певного цінного паперу.</p> <p><i>Практичне завдання 3. Розрахунок прибутку/збитку.</i></p> <p>Інвестор купив один ф'ючерсний контракт на 100 акцій за ціною 150 грн. На момент закриття позиції ціна контракту становила 160 грн. Розрахуйте його прибуток.</p> <p><i>Практичне завдання 4. Хеджування ризику.</i></p>

	<p>Компанія, що планує купувати сировину через 3 місяці, хоче захиститися від зростання ціни. Опишіть, як вона може це зробити за допомогою ф'ючерсів.</p> <p><i>Практичне завдання 5. Аналіз біржового індексу.</i></p> <p>Знайдіть динаміку індексу NASDAQ 100 за останній тиждень та поясніть, які події могли на неї вплинути.</p> <p><i>Практичне завдання 6. Заповнення біржової заявки.</i></p> <p>Складіть заявку на продаж 200 акцій компанії "ТехноПром" за ринковою ціною.</p> <p><i>Практичне завдання 7. Порівняння брокерських комісій.</i></p> <p>Знайдіть та порівняйте комісії за біржові операції у двох українських брокерських компаніях.</p> <p><i>Практичне завдання 8. Розрахунок ціни контракту.</i></p> <p>Поясніть, як буде розрахована ціна ф'ючерсного контракту, що базується на 10 акціях.</p> <p><i>Практичне завдання 9. Ідентифікація учасників торгів.</i></p> <p>Назвіть, які професійні учасники фондового ринку беруть участь у ф'ючерсних торгах.</p> <p><i>Практичне завдання 10. Торгівля на новинах.</i></p> <p>Опишіть стратегію торгівлі, що базується на публікації важливих економічних новин.</p>
8	<p>Тема. Аналіз та управління цінними паперами</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Що таке фундаментальний аналіз? 2. Назвіть основну мету технічного аналізу. 3. Що таке P/E ratio? 4. Які три основні фінансові звіти використовуються у фундаментальному аналізі? 5. Дайте визначення поняттю диверсифікація. Чим відрізняється систематичний ризик від несистематичного? 6. Що означає бета-коефіцієнт (β)? 7. Як розраховується дохідність цінного папера? 8. Що таке інвестиційний портфель? Яка мета пасивного управління портфелем? 9. Назвіть щонайменше два технічні індикатори. 10. Що таке кореляція між цінними паперами? 11. Як модель CAPM пов'язує ризик і дохідність? 12. Що таке ефективна межа? <p><i>Кейс 1. Фундаментальний аналіз.</i></p> <p>Ви розглядаєте інвестування в компанію "ДронТех". Її прибуток на акцію (EPS) складає 5 грн, а середня P/E Ratio в галузі – 25.</p> <p>Завдання: Визначте очікувану ціну акції "ДронТех", якщо ви застосовуєте галузевий P/E як орієнтир.</p> <p><i>Кейс 2. Диверсифікація портфеля.</i></p> <p>Інвестор має портфель, що на 100% складається з акцій однієї IT-компанії.</p> <p>Завдання: Поясніть, які ризики він несе. Запропонуйте, як він може диверсифікувати свій портфель, додавши інші активи.</p> <p><i>Практичне завдання 1. Розрахунок P/E.</i></p> <p>Компанія "А" має чистий прибуток 500 млн грн і 100 млн акцій в обігу. Поточна ціна акції – 30 грн. Розрахуйте P/E Ratio.</p> <p><i>Практичне завдання 2. Оцінка за CAPM.</i></p> <p>Безризикова ставка 4%, дохідність ринку 11%, бета-коефіцієнт акції 1.2. Розрахуйте необхідну дохідність інвестиції.</p> <p><i>Практичне завдання 3. Розрахунок дохідності портфеля.</i></p> <p>Портфель складається з акцій "X" (70%) та акцій "Y" (30%). Очікувана дохідність "X" –</p>

	<p>15%, а "Y" – 8%. Розрахуйте очікувану дохідність портфеля.</p> <p><i>Практичне завдання 4. Оцінка акції за моделлю Гордона.</i></p> <p>Акція виплатила дивіденд 5 грн. Компанія очікує щорічне зростання дивідендів на 3%. Необхідна дохідність інвестора – 10%. Розрахуйте вартість акції.</p> <p><i>Практичне завдання 5. Розрахунок волатильності.</i></p> <p>За даними про щоденні ціни акції за останній місяць, розрахуйте її стандартне відхилення як міру волатильності.</p> <p><i>Практичне завдання 6. Визначення бета-коефіцієнта.</i></p> <p>На основі історичних даних, розрахуйте бета-коефіцієнт для акції, якщо відомо, що її дохідність становила 15%, а дохідність ринку – 10%. Безризикова ставка 4%.</p> <p><i>Практичне завдання 7. Порівняння інвестицій.</i></p> <p>Інвестор розглядає два проекти. Проект А має очікувану дохідність 10% і стандартне відхилення 5%. Проект Б – 12% і 8%. Розрахуйте коефіцієнт Шарпа для обох проектів (безризикова ставка 3%) і визначте, який є кращим.</p> <p><i>Практичне завдання 8. Складання портфеля.</i></p> <p>Запропонуйте структуру інвестиційного портфеля для інвестора з високою схильністю до ризику. Обґрунтуйте вибір.</p> <p><i>Практичне завдання 9. Застосування технічного аналізу.</i></p> <p>Використовуючи графік ціни акції, визначте на ньому рівні підтримки та опору.</p> <p><i>Практичне завдання 10. Аналіз облігації.</i></p> <p>Розрахуйте поточну ціну облігації з номіналом 1000 грн, купоном 7%, до погашення 3 роки, якщо необхідна дохідність – 5%.</p>
9	<p>Тема. Фондові ринки та біржові центри світу</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назвіть світові фінансові центри. Яка біржа вважається найбільшою за капіталізацією? 2. Назвіть основний індекс Нью-Йоркської фондової біржі. Що таке Nasdaq? 3. Який індекс відображає стан економіки Японії? 4. Що таке європейська інтеграція фондових ринків? 5. Яка біржа відома своїми торгами деривативами? 6. Що таке торговельна сесія? 7. Чим відрізняється Nasdaq від NYSE? 8. Які біржі входять до групи Euronext? 9. Визначте роль Лондонської фондової біржі у світовій економіці. 10. Що таке глобалізація фондових ринків? 11. Назвіть види біржових індексів. 12. Поясніть, чим відрізняється фондова біржа від товарної. <p><i>Кейс 1. Зміна лідера.</i></p> <p>Шанхайська фондова біржа стрімко зростає і загрожує потіснити Токійську з позиції лідера в Азії.</p> <p>Завдання: Проаналізуйте причини такого зростання та визначте, які переваги має Шанхайська біржа і які виклики стоять перед Токійською.</p> <p><i>Кейс 2. Глобальний інвестор.</i></p> <p>Інвестор з України хоче вкласти кошти в акції європейських компаній.</p> <p>Завдання: Поясніть, на які біржі він може звернути увагу і які особливості регулювання європейських ринків йому варто врахувати.</p> <p><i>Практичне завдання 1. Розрахунок індексу.</i></p> <p>Знайдіть поточні котирування акцій, що входять до індексу S&P 500, і проаналізуйте</p>

	<p>їхню динаміку за останній місяць.</p> <p><i>Практичне завдання 2. Порівняльний аналіз.</i> Порівняйте організаційні структури NYSE та Nasdaq у вигляді таблиці.</p> <p><i>Практичне завдання 3. Розрахунок капіталізації.</i> Знайдіть кількість акцій в обігу та поточну ціну акції однієї з компаній, що торгуються на NASDAQ, і розрахуйте її капіталізацію.</p> <p><i>Практичне завдання 4. Аналіз торговельних сесій.</i> Опишіть, як відбувається безперервна торгівля на біржі та які існують основні торговельні сесії (наприклад, європейська, американська).</p> <p><i>Практичне завдання 5. Аналіз новин.</i> Знайдіть новину, що стосується однієї з провідних світових бірж, і поясніть, як ця новина може вплинути на ринок.</p> <p><i>Практичне завдання 6. Визначення бета-коефіцієнта.</i> Знайдіть бета-коефіцієнт для акції Apple та поясніть його значення.</p> <p><i>Практичне завдання 7. Графічний аналіз.</i> Знайдіть графік індексу FTSE 100 і визначте на ньому тренд за останній рік.</p> <p><i>Практичне завдання 8. Розрахунок P/E.</i> Знайдіть P/E ratio для однієї з компаній, що торгується на NYSE, та порівняйте його з середнім показником по галузі.</p> <p><i>Практичне завдання 9. Порівняння брокерських послуг.</i> Знайдіть та порівняйте комісії за міжнародні інвестиції у двох українських брокерських компаній.</p> <p><i>Практичне завдання 10. Ідентифікація учасників.</i> Назвіть, які типи учасників (емітенти, інвестори) представлені на Deutsche Börse.</p>
10	<p>Тема. Сучасний стан, проблеми та стратегічні перспективи розвитку фондового ринку України</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назвіть основний державний регулятор фондового ринку в Україні. 2. Яка капіталізація українського фондового ринку у співвідношенні до ВВП? 3. Що таке низька ліквідність ринку? 4. Чому українські компанії воліють проводити IPO за кордоном, а не в Україні? 5. Назвіть та дайте характеристику українським фондовим біржам. 6. Що таке «деривативи» і чи торгуються вони активно в Україні? 7. Які є переваги та ризики для іноземних інвесторів на українському ринку? 8. Що означає термін «гармонізація законодавства»? 9. Назвіть ключові проблеми, що перешкоджають розвитку ринку. <p><i>Кейс 1. Компанія "Стартап" та вихід на ринок.</i> Українська IT-компанія "Стартап" шукає інвестиції для масштабування. Завдання: Обґрунтуйте, чому компанія може обрати вихід на американську біржу Nasdaq замість української. Які виклики вона зустрине на цьому шляху?</p> <p><i>Кейс 2. Державні облигації.</i> Держава випустила нові ОВДП. Завдання: Проаналізуйте, які чинники (відсоткова ставка, термін погашення) впливають на їх привабливість. Яку роль в цьому процесі відіграє Міністерство фінансів?</p> <p><i>Кейс 3. Захист інвестора.</i> Дрібний інвестор вклав кошти в акції української компанії. Коли компанія збанкрутувала, він не зміг повернути свої інвестиції.</p>

	<p>Завдання: Поясніть, чому це сталося, і які механізми захисту мали б існувати на ринку.</p> <p><i>Кейс 4. Іноземний інвестор.</i></p> <p>Іноземний інвестор розглядає можливість інвестування в Україну.</p> <p>Завдання: Які основні ризики (політичні, економічні, правові) він має врахувати?</p>
11	<p>Тема. Сучасний стан, проблеми та стратегічні перспективи розвитку фондового ринку України</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вплив Національного банку України на ринок капіталу. 2. Заходи держави, що сприяють зростанню кількості емітентів. 3. Інституційні інвестори і їх роль. 4. Назвіть іноземні біржі, на яких торгуються акції українських компаній. 5. Що означає термін «саморегулювальна організація»? 6. Які інструменти є найпопулярнішими серед українських інвесторів? Чому важливо забезпечити захист прав інвесторів? <p>Кейс 1. Розвиток фінтеху.</p> <p>В Україні з'являються платформи для краудфандингу.</p> <p>Завдання: Оцініть, як це може вплинути на класичні методи залучення капіталу на фондовому ринку.</p> <p>Практичні завдання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Знайдіть офіційні дані НКЦПФР за останній рік та проаналізуйте обсяг торгів на українських біржах. 2. Розрахуйте коефіцієнт капіталізації українського ринку (відношення капіталізації до ВВП). 3. Знайдіть публічну компанію, чиї акції торгуються на українській біржі, та проаналізуйте її фінансову звітність. 4. Проаналізуйте останні регуляторні ініціативи НКЦПФР. 5. Підготуйте порівняльний аналіз між інвестиціями в ОВДП та акціями українських компаній. 6. Знайдіть інформацію про українські компанії, які здійснили IPO за кордоном. 7. Проаналізуйте, як український фондовий ринок реагував на важливі політичні події за останні 5 років. 8. Знайдіть інформацію про одну із саморегулювальних організацій на українському ринку та опишіть її функції. 9. Складіть таблицю, що відображає основні проблеми та шляхи їх вирішення для розвитку українського ринку. 10. Проаналізуйте динаміку цін на біржові інструменти в Україні.

Завдання для самостійної роботи студентів

Самостійна робота здобувачів з дисципліни «Фондовий ринок і біржові операції» спрямована на узагальнення, засвоєння та закріплення знань по кожній темі. Вона включає такі види робіт: опрацювання лекційного матеріалу, рекомендованої літератури, підготовку до практичних занять, розгляд питань, які виносились на самостійне вивчення, вирішення практичних ситуацій. Оцінювання самостійної роботи здійснюється в межах балів, виділених на тему.

№	Назва теми	Завдання для самостійної роботи
1	Сутність, функції та роль фондового ринку	1. Проаналізуйте історичний розвиток однієї з провідних світових фондових бірж (наприклад, Nasdaq або Euronext).

	в економіці	<ol style="list-style-type: none"> 2. Дослідіть, як технологічні інновації (наприклад, алгоритмічний трейдинг) змінили функції фондового ринку. 3. Підготуйте аналітичну доповідь про взаємозв'язок між фондовим ринком та макроекономічними показниками (ВВП, інфляція, рівень безробіття). 4. Оцініть роль фондового ринку в період фінансової кризи 2008 року. 5. Проаналізуйте, як фондовий ринок сприяє корпоративному управлінню. 6. Дослідіть механізми захисту прав інвесторів на фондовому ринку. 7. Підготуйте порівняльний аналіз функціонування фондового ринку України та США. 8. Розкрийте особливості та роль позабіржового ринку. 9. Оцініть, як зміни у політичному середовищі країни можуть впливати на фондовий ринок. 10. Проаналізуйте, яку роль відіграють фондові індекси як індикатори економічного розвитку.
2	Суб'єкти фондового ринку та його інфраструктура	<ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізуйте роль та функції інвестиційних банків на сучасному фондовому ринку. 2. Дослідіть історію розвитку та еволюцію функцій фондових бірж світу. 3. Порівняйте моделі регулювання фондового ринку в Україні та США. 4. Підготуйте аналітичний звіт про вплив інституційних інвесторів на стабільність фондового ринку. 5. Проаналізуйте, як сучасні технології (фінтех) змінюють інфраструктуру фондового ринку. 6. Дослідіть функції та механізми роботи центрального контрагента (ССР). 7. Оцініть значення та ризики діяльності посередників для дрібних інвесторів. 8. Розкрийте особливості функціонування розрахунково-клірингових систем на фондовому ринку України. 9. Проаналізуйте механізми захисту прав інвесторів з боку регулятора. 10. Дослідіть діяльність андеррайтерів під час IPO.
3	Державне регулювання фондового ринку та біржових операцій в Україні	<ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізуйте останні зміни до Закону України "Про ринки капіталу та організовані товарні ринки". 2. Дослідіть структуру та повноваження підрозділів НКЦПФР. 3. Підготуйте порівняльний аналіз регулювання фондового ринку в Україні та одній з країн ЄС. 4. Проаналізуйте публічні випадки порушень законодавства на фондовому ринку України та санкції, що були застосовані. 5. Оцініть роль Національного депозитарію України в системі державного регулювання. 6. Дослідіть механізми запобігання відмиванню коштів, які застосовують регуляторні органи на ринку. 7. Розкрийте особливості регулювання біржових операцій з деривативами в Україні. 8. Проаналізуйте, як регулювання впливає на ліквідність українського фондового ринку. 9. Дослідіть, як відбувається видача ліцензій на брокерську

		<p>діяльність.</p> <p>10. Проаналізуйте взаємодію між державним регулятором та саморегулювальними організаціями.</p>
4	Цінні папери та похідні інструменти фондового ринку	<p>1. Проаналізуйте динаміку цін на акції відомої компанії (Apple, Tesla, Microsoft) за останній рік.</p> <p>2. Дослідіть механізм випуску та обігу державних облігацій внутрішньої позики (ОВДП) в Україні.</p> <p>3. Підготуйте порівняльний аналіз ризиків інвестування в акції технологічного та промислового секторів.</p> <p>4. Дослідіть, як працює механізм опціонних контрактів на біржі.</p> <p>5. Проаналізуйте, яку роль відіграють ф'ючерси на сировинні товари (нафта, золото) в світовій економіці.</p> <p>6. Знайдіть та охарактеризуйте один з нетрадиційних видів цінних паперів.</p> <p>7. Підготуйте аналітичну доповідь про вплив процентної ставки на вартість облігацій.</p> <p>8. Дослідіть, як застосовується своп для управління валютними ризиками.</p> <p>9. Проаналізуйте, як ліквідність цінного паперу впливає на його ціну.</p> <p>10. Дослідіть, як класифікуються деривативи за типом базового активу.</p>
5	Основні методики визначення курсової вартості та управління портфелем цінних паперів	<p>1. Проаналізуйте звіти однієї з українських публічних компаній і розрахуйте її P/E ratio та P/B ratio.</p> <p>2. Дослідіть, як застосовується модель Гордона для оцінки вартості акцій.</p> <p>3. Проаналізуйте, як змінилося значення бета-коефіцієнта для однієї з акцій за останні 5 років.</p> <p>4. Дослідіть теорію портфеля Марковіца.</p> <p>5. Порівняйте стратегії пасивного та активного управління портфелем.</p> <p>6. Проаналізуйте, як впливають макроекономічні показники (інфляція, відсоткові ставки) на вартість акцій та облігацій.</p> <p>7. Оцініть, як ефективний ринок впливає на можливість отримання прибутку від торгівлі цінними паперами.</p> <p>8. Дослідіть, як коефіцієнт Шарпа використовується для оцінки ефективності інвестиційного портфеля.</p> <p>9. Підготуйте аналітичний звіт про сучасні підходи до оцінки стартапів.</p> <p>10. Проаналізуйте, як використовуються фондові індекси як бенчмарки для оцінки ефективності портфеля.</p>
6	Основи функціонування біржового ринку цінних паперів	<p>1. Проаналізуйте історію виникнення та розвитку однієї з провідних світових бірж (NYSE, Nasdaq, LSE).</p> <p>2. Дослідіть, як технологічні зміни вплинули на організацію біржових торгів (наприклад, перехід від «торгової ями» до електронних систем).</p> <p>3. Підготуйте аналітичну доповідь про методику розрахунку та значення індексу S&P 500.</p> <p>4. Проаналізуйте, як політичні чи економічні новини можуть впливати на біржові котирування.</p> <p>5. Дослідіть, як фондова біржа сприяє корпоративному управлінню.</p> <p>6. Оцініть, як автоматизовані торговельні системи</p>

		<p>(алгоритмічний трейдинг) впливають на біржовий ринок.</p> <p>7. Проаналізуйте роль маркет-мейкерів на біржі.</p> <p>8. Дослідіть, які механізми запобігання інсайдерській торгівлі існують на біржі.</p> <p>9. Підготуйте звіт про процес делістингу та його причини.</p> <p>10. Дослідіть, як біржі допомагають у хеджуванні цінових ризиків для компаній.</p>
7	Організація біржової торгівлі та особливості функціонування ф'ючерсних бірж	<p>1. Проаналізуйте еволюцію біржових торговельних систем: від "торгової ями" до електронних платформ.</p> <p>2. Дослідіть, як працює механізм "гарантійного фонду" на ф'ючерсній біржі.</p> <p>3. Порівняйте організаційні моделі Chicago Mercantile Exchange (CME) та Української енергетичної біржі.</p> <p>4. Проаналізуйте вплив алгоритмічного трейдингу на ліквідність та стабільність ринку.</p> <p>5. Дослідіть механізми захисту від маніпулювання ринком на ф'ючерсних біржах.</p> <p>6. Підготуйте аналітичний звіт про роль комісії та брокерських послуг у біржовій торгівлі.</p> <p>7. Проаналізуйте, як ф'ючерсні біржі допомагають у встановленні ціни на сировинні товари (нафта, зерно, метали).</p> <p>8. Дослідіть, як відбувається розрахунок прибутків/збитків у ф'ючерсній торгівлі.</p> <p>9. Оцініть, як біржові новини впливають на динаміку ф'ючерсних цін.</p> <p>10. Дослідіть процес лістингу ф'ючерсних контрактів на біржі.</p>
8	Аналіз та управління цінними паперами	<p>1. Використовуючи доступні джерела, проаналізуйте фінансову звітність публічної компанії та розрахуйте її P/E ratio і P/B ratio.</p> <p>2. Дослідіть, як застосовується модель Гордона для оцінки вартості акцій компанії, що стабільно виплачує дивіденди.</p> <p>3. Підготуйте аналітичний звіт про взаємозв'язок між кореляцією активів у портфелі та його загальним ризиком.</p> <p>4. Оцініть, як інфляція впливає на вартість облігацій та акцій.</p> <p>5. Проаналізуйте, як використовується бета-коефіцієнт для оцінки ризику інвестиції в конкретну акцію.</p> <p>6. Дослідіть теорію портфеля Марковіца та її практичне застосування.</p> <p>7. Підготуйте порівняльний аналіз ефективності індексних фондів та активно керованих фондів.</p> <p>8. Проаналізуйте, як політичні та макроекономічні новини впливають на ринкові настрої, що є об'єктом технічного аналізу.</p> <p>9. Дослідіть, як використовуються опціони та ф'ючерси для управління портфелем.</p> <p>10. Проаналізуйте, як інвестори можуть використовувати коефіцієнт Шарпа для оцінки ефективності своїх інвестицій.</p>
9	Фондові ринки та біржові центри світу	<p>1. Проаналізуйте динаміку та структуру капіталізації однієї з найбільших світових бірж за останні 10 років.</p> <p>2. Дослідіть, як функціонує система електронних торгів на біржі Nasdaq.</p> <p>3. Підготуйте аналітичну доповідь про вплив Брексіту на позиції Лондонської фондової біржі.</p>

		<p>4. Проаналізуйте, як політичні та економічні події в Китаї впливають на Шанхайську фондову біржу.</p> <p>5. Дослідіть, як вихід на IPO іноземних компаній впливає на капіталізацію американських бірж.</p> <p>6. Підготуйте порівняльний аналіз процедур лістингу на NYSE та Nasdaq.</p> <p>7. Дослідіть роль Singapore Exchange як фінансового центру Азії.</p> <p>8. Проаналізуйте, як функціонують хедж-фонди на світових фондових ринках.</p> <p>9. Дослідіть, як відбувається взаємодія між біржами в різних часових поясах.</p> <p>10. Підготуйте звіт про найзначніші падіння світових фондових індексів в історії та їхні причини.</p>
10	Сучасний стан, проблеми та стратегічні перспективи фондового ринку України	<p>1. Проаналізуйте Рейтинг країн за розвитком фінансових ринків у звітах Світового банку. На якому місці Україна?</p> <p>2. Дослідіть, як процес євроінтеграції впливає на реформування українського фондового ринку.</p> <p>3. Підготуйте аналітичний звіт про роль пенсійної реформи у розвитку фондового ринку.</p> <p>4. Оцініть потенціал розвитку ринку державних облігацій України (ОВДП).</p> <p>5. Дослідіть, які переваги та ризики несуть іноземні інвестиції для українського ринку.</p> <p>6. Проаналізуйте, як українські компанії можуть залучати капітал за допомогою краудфандингу та токенизації.</p> <p>7. Дослідіть, які технологічні рішення (наприклад, blockchain) можуть бути впроваджені для підвищення прозорості ринку.</p> <p>8. Проаналізуйте стан захисту прав інвесторів в Україні та запропонуйте шляхи його покращення.</p> <p>9. Підготуйте порівняльний аналіз розвитку фондового ринку України та однієї з країн Східної Європи.</p> <p>10. Дослідіть, як зміни в податковому законодавстві можуть вплинути на інвестиційну привабливість ринку.</p>

Методи навчання

- вербальні методи (лекція, диспут, пояснення, розповідь);
- практичні методи (практичні ситуації);
- наочні методи (демонстрація, ілюстрація);
- робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою та інтернет-ресурсами;
- самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни;
- дистанційне навчання з використанням відповідних онлайн-платформи Moodle.

Система контролю та оцінювання

Методи поточного контролю:

- усне опитування;
- письмове опитування;
- тестування;
- презентація результатів виконаних завдань;
- аналітичні звіти;
- розв'язування практичних завдань.

Форма підсумкового контролю – залік.

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю

при усних відповідях: повнота розкриття питання; логіка викладання матеріалу; використання різноманітних (у тому числі іноземною мовою) джерел інформації; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки; уміння аналізувати теоретичні проблеми з урахуванням світової та вітчизняної практики;

при виконанні письмових завдань: повнота розкриття питання, правильність розв'язання практичного завдання, аргументованість і логіка викладення матеріалу, використання різноманітних джерел, законодавчих актів, прикладів і фактичного матеріалу тощо; правильність проведення розрахунків; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Вищими балами оцінюється самостійний обґрунтований погляд здобувача щодо конкретної практичної ситуації або проблеми.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)										Кількість балів (залік)	Сумарна кількість балів
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	40	100

T1, T2 ... T10 – теми змістових модулів.

Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати в процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів здобувач набирає при поточних видах контролю і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (заліку).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	оцінка (бали)	пояснення за розширеною шкалою
Зараховано	A (90 – 100)	відмінно
	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незараховано	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

Оцінка (кількість балів) за дисципліну (тему, окреме завдання) передбачає такі знання та вміння:

Оцінка	Знання	Вміння
5 (відмінно) A	– всебічні і глибокі знання навчального матеріалу; – знання щодо теоретичних засад функціонування ринку; – глибоко розуміє основну літературу та сучасні публікації з проблем відповідної теми (дисципліни).	– вільно виконувати практичні завдання; – використовувати додаткову літературу, грамотно викладати програмний матеріал; – давати вичерпні, повні, грамотні відповіді на програмні запитання; – присутні навички творчого мислення.
4 (дуже добре) B	– повні знання навчального матеріалу за темою, програмою	– успішно виконані передбачені практичні завдання без суттєвих

	<p>курсу;</p> <ul style="list-style-type: none"> – здатність до їхнього поповнення та оновлення в процесі подальшого навчання і практичної діяльності; – основної, додаткової літератури, рекомендованої програмою. 	<p>зауважень;</p> <ul style="list-style-type: none"> – використовувати на практиці програмні настанови, розв'язувати тестові завдання.
4 (добре) С	<ul style="list-style-type: none"> – достатні знання навчального матеріалу за темою, програмою курсу; – здатність до їхнього поглиблення в процесі подальшого навчання і практичної діяльності; – основної літератури, рекомендованої програмою. 	<ul style="list-style-type: none"> – вдало виконувати передбачені практичні завдання без критичних зауважень; – використовувати на практиці програмні настанови, розв'язувати тестові завдання.
3 (задовільно) D	<ul style="list-style-type: none"> – достатні знання тільки основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і наступної роботи за спеціальністю; – основної літератури, рекомендованої програмою. 	<ul style="list-style-type: none"> – виконувати практичні завдання в межах програмних вимог; – допущення неточностей при розв'язанні тестів, виконанні практичних завдань; – не в повній мірі здатний пов'язати теоретичний матеріал з практичними завданнями.
3 (задовільно) E	<ul style="list-style-type: none"> – знання тільки основного програмного матеріалу в обсязі, який дозволяє подальше навчання; – основної літератури, рекомендованої програмою. 	<ul style="list-style-type: none"> – виконувати практичні завдання в межах програмних вимог; – упущення, неточності та помилки при розв'язанні тестів, виконанні практичних завдань; – не спроможність пов'язати теоретичний матеріал з практичними завданнями.
2 (незадовільно) з можливістю перескладання FX	<ul style="list-style-type: none"> – не володіння системою знань навчального матеріалу теми, дисципліни; – допущення грубих помилок у відповідях; – недостатній рівень знань для самостійного оволодіння програмним матеріалом без додаткової підготовки. 	<ul style="list-style-type: none"> – допускає принципові помилки під час вирішення передбачених програмою практичних завдань; – показує невміння орієнтуватися в основній літературі і нормативних матеріалах.
2 (незадовільно) з обов'язковим самостійним опрацюванням освітнього компоненту до перескладання F	<ul style="list-style-type: none"> – не володіння системою знань навчального матеріалу дисципліни; – допущення неприпустимих помилок у відповідях; – рівень знань не дозволяє самостійно оволодіти програмним матеріалом та вимагає додаткового опрацювання дисципліни. 	<ul style="list-style-type: none"> – не вміння вирішувати передбачені темою, програмою практичні завдання; – не вміння орієнтуватися в основній літературі і нормативних матеріалах.

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю

1. Розкрийте сутність та значення фондового ринку.
2. Охарактеризуйте основні інструменти фондового ринку (акції, облігації).
3. Назвіть та детально розкрийте зміст основних функцій фондового ринку.
4. Охарактеризуйте основних учасників фондового ринку (емітенти, інвестори, професійні учасники - брокери, дилери, керуючі активами, депозитарії тощо) та їхні взаємозв'язки.
5. Розкрийте структуру фондового ринку (первинний та вторинний ринки), їхня принципова відмінність та взаємозв'язок.
6. Охарактеризуйте державне регулювання на фондовому ринку та назвіть основні регуляторні органи в Україні.
7. Охарактеризуйте основні суб'єкти фондового ринку, їхні ключові функції та інтереси.
8. Охарактеризуйте види інвесторів на фондовому ринку (інституційні, роздрібні), особливості їхньої інвестиційної поведінки та стратегій.
9. Охарактеризуйте професійних учасників фондового ринку, що забезпечують його функціонування (брокери, дилери, андеррайтери, зберігачі, реєстратори) та послуги, які вони надають.
10. Охарактеризуйте інфраструктуру фондового ринку та роль її ключових елементів (торговельні системи, клірингові установи, розрахунково-депозитарні системи) у забезпеченні ефективності та надійності ринку.
11. Охарактеризуйте державні та саморегулятивні організації, що здійснюють регулювання та нагляд за діяльністю суб'єктів фондового ринку.
12. Розкрийте взаємозв'язки та залежності між різними суб'єктами фондового ринку та елементами його інфраструктури.
13. Охарактеризуйте сучасні тенденції та виклики, що впливають на розвиток суб'єктів та інфраструктури фондового ринку (технологічні інновації, глобалізація, зміни в регулюванні).
14. Назвіть та охарактеризуйте основні цілі та принципи державного регулювання фондового ринку в Україні.
15. Назвіть та охарактеризуйте державні органи в Україні, що здійснюють регулювання та нагляд за фондовим ринком та біржовими операціями, їхні ключові повноваження та сфери відповідальності.
16. Назвіть та охарактеризуйте основні законодавчі та нормативно-правові акти, що регулюють фондовий ринок та біржові операції в Україні, а також ключові вимоги, що вони встановлюють для учасників ринку.
17. Охарактеризуйте механізми контролю та нагляду за біржовими операціями в Україні, що запобігають маніпулюванню, інсайдерській торгівлі та іншим зловживанням.
18. Охарактеризуйте роль саморегулятивних організацій (СРО) у регулюванні фондового ринку та біржових операцій в Україні, їхні функції та повноваження.
19. Назвіть та охарактеризуйте основні види порушень на фондовому ринку та біржових операціях передбачені законодавством України, та які санкції застосовуються за їх вчинення.
20. Охарактеризуйте сучасні тенденції та виклики існують у сфері державного регулювання фондового ринку та біржових операцій в Україні в контексті євроінтеграції та розвитку нових фінансових технологій.
21. Дайте характеристику основним видам цінних паперів і похідних інструментів на фондовому ринку, ключові характеристики та відмінності між ними.
22. Охарактеризуйте як функціонує первинний та вторинний ринки цінних паперів, роль інвестиційних банків та брокерсько-дилерських компаній.
23. Назвіть та охарактеризуйте основні методи оцінки вартості акцій та облігацій, а також фактори впливають на їхню ціну.
24. Назвіть та охарактеризуйте похідні фінансові інструменти (опіони, ф'ючерси, свопи) та їх використання для хеджування ризиків, спекуляцій та арбітражу.

25. Охарактеризуйте основні ризики, пов'язані з інвестиціями в цінні папери та похідні інструменти та управління ними.

26. Назвіть та охарактеризуйте сучасні тенденції та інновації, що спостерігаються на ринку цінних паперів та похідних інструментів (наприклад, розвиток фінтеху, ESG-інвестицій, токенизованих активів).

27. Охарактеризуйте фундаментальні фактори (макро- та мікроекономічні), які найбільше впливають на курсову вартість різних класів активів (акцій, облігацій, деривативів).

28. Порівняйте та проаналізуйте основні методи оцінки вартості акцій (дисконтування дивідендів, модель вільного грошового потоку, порівняльні мультиплікатори).

29. Охарактеризуйте модель CAPM (Capital Asset Pricing Model) та її застосування для визначення очікуваної дохідності інвестицій.

30. Назвіть та охарактеризуйте основні стратегії управління портфелем цінних паперів, а також фактори що слід враховувати при виборі тієї чи іншої стратегії.

31. Опишіть процес диверсифікації портфеля цінних паперів.

32. Охарактеризуйте сучасні тенденції та інновації впливають на методи визначення курсової вартості та управління портфелем цінних паперів (наприклад, використання штучного інтелекту, поведінкова економіка, ESG-фактори).

33. Назвіть та охарактеризуйте етичні аспекти управління портфелем цінних паперів. Обов'язки фінансових аналітиків та портфельних менеджерів перед своїми клієнтами та суспільством в цілому.

34. Розкрийте сутність та роль біржового ринку цінних паперів.

35. Визначте місце біржового ринку в національній та світовій фінансових системах.

36 Назвіть та охарактеризуйте види цінних паперів, що обертаються на біржі.

37. Охарактеризуйте види заявок (ордерів): ринкові, лімітні, стоп-ордери та їхнє використання.

38. Назвіть та охарактеризуйте індексні показники: основні біржові індекси (S&P 500, Dow Jones, NASDAQ, UX) та їхнє значення як індикаторів стану ринку.

39. Розкрийте сутність маржинальної торгівлі та коротких продажів: поняття, ризики та можливості.

40. Охарактеризуйте етику біржової діяльності та запобігання маніпуляціям: інсайдерська торгівля, ринкові маніпуляції та механізми боротьби з ними.

41. Охарактеризуйте ризики на біржовому ринку та управління ними.

42. Назвіть та охарактеризуйте сучасні тенденції та інновації на біржовому ринку.

43. Розкрийте сутність соціально-відповідального інвестування (ESG): зростання інтересу до інвестицій, що враховують екологічні, соціальні та управлінські аспекти.

44. Розкрийте сутність фундаментального аналізу цінних паперів та які основні методи та показники використовуються для оцінки справедливої вартості акцій та облігацій.

45. Охарактеризуйте принципи та інструменти технічного аналізу, що використовуються для прогнозування руху цін на цінні папери, а також основні графічні моделі та індикатори.

46. Назвіть та охарактеризуйте основні моделі оцінки дохідності цінних паперів та їх практичне застосування при прийнятті інвестиційних рішень.

47. Охарактеризуйте етапи та стратегії формування інвестиційного портфеля цінних паперів.

48. Визначте вплив макроекономічних показників та політичних подій на вартість цінних паперів та стан фондового ринку.

49. Охарактеризуйте сучасні тенденції та інновації, що спостерігаються на ринку цінних паперів та їх вплив на стратегії аналізу та управління.

50. Охарактеризуйте основні функції та завдання біржі в сучасній економіці.

51. Назвіть та охарактеризуйте види бірж та за якими критеріями їх класифікують.

52. Охарактеризуйте основних учасників біржової торгівлі та їхні функції.

53. Охарактеризуйте процес лістингу та делістингу цінних паперів на біржі.

54. Назвіть та охарактеризуйте основні види біржових угод існують та в чому їхні

відмінності.

55. Назвіть ключові відмінності ф'ючерсного контракту від форвардного контракту та спотової угоди.

56. Розкрийте як функціонує система гарантійного забезпечення (маржі) на ф'ючерсній біржі.

57. Розкрийте сутність клірингу та яка роль клірингової палати в біржовій торгівлі на ринку ф'ючерсів.

58. Охарактеризуйте основні стратегії хеджування та спекуляції, що реалізуються за допомогою ф'ючерсних контрактів.

59. Розкрийте основні аспекти державного регулювання та саморегулювання біржової діяльності та торгівлі ф'ючерсами.

60. Охарактеризуйте роль технологічних інновацій (високочастотна торгівля, алгоритмічна торгівля, блокчейн) у сучасному функціонуванні фондових ринків та біржових центрів.

61. Розкрийте роль інституційних інвесторів (пенсійні фонди, страхові компанії, інвестиційні фонди) та роздрібних інвесторів на фондових ринках.

Зарахування результатів неформальної освіти

Зарахування результатів неформальної освіти з проблем, що відповідають тематиці освітнього компонента відбувається згідно діючого в Університеті «Порядку визнання у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти» <https://www.chnu.edu.ua/media/4g5fzssb/poriadok-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-ta-abo-informalnoi-osvity.pdf>

Рекомендована література

Основна

1. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки: Закон України від 23.02.2006 № 738-IX від 19.06.2020 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1587-IX від 30.06.2021 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text>.

2. Про фінансові послуги та фінансові компанії: Закон України від 14.12.2021 № 1953-IX. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text>

3. Про акціонерні товариства: Закон України від 17.09.2008 р. № 514-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17>.

4. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 7.12.2000 р. № 2121-III. Дата оновлення: 01.01.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>.

5. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні: Закон України від 30.10.1996 р. № 448/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show>.

6. Про Національний банк України: Закон України від 20.05.1999 р. № 679-XIV. Дата оновлення: 11.01.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14>.

7. Про депозитарну систему України: Закон України від 6.07.2012 р. № 5178-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5178-17>.

8. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 6 грудня 2019 року № 361-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>

9. Положення про об'єднання професійних учасників ринків капіталу: Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 27.12.2012 р. № 1925 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0182-13#Text>.

10. Про затвердження Положення про депозитарну діяльність: Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 23.04.2013 р. № 735. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1084-13>.

11. Про затвердження Положення про клірингову діяльність: Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 26.03.2013 р. № 429 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0562-13>.

Додаткова

12. Алексєрова Ю.В. Фінансовий ринок: підручник. Хмельницький, 2019. 384 с.
13. Ваніна Н.М., Гищенко О.В. Ринок цінних паперів: практикум: навчальний посібник. Київ, 2020. 144 с.
14. Грубляк О., Олексин А. Зелені облігації як інструмент залучення інвестицій в екологічні проєкти. Галицький економічний вісник. 2024. Том 91. № 6. С. 95-101. https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2024.06.095
15. Грубляк О., Олексин А. Роль поведінкових фінансів у коливаннях фондових індексів: емоції проти раціональності. Scientific Journal of Yuriy Fedkovich Chernivtsi National University Economics. 2024. № 1. С. 23–28. <https://doi.org/10.32782/ecovis/2024-1-4>
16. Заїчко І.В., Олексин А.Г. Розробка інвестиційної стратегії на фондовому ринку: особисті фінанси та інвестиційний портфель. Успіхи і досягнення у науці Серія «Право», Серія «Освіта», Серія «Управління та адміністрування», Серія «Соціальні та поведінкові науки»). 2025. №5(15). С. 1235-1249 (Index Copernicus) [https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-5\(15\)-1235-1249](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-5(15)-1235-1249)
17. Іоргачова М.І., Ковальова О.М., Коцюрубенко Г.М. Фінансовий ринок України: сучасний стан основних сегментів. Ефективна економіка. 2021. №2. DOI: 10.32702/2307-2105-2021.2.90
18. Мацьків Р.Т., Фультинська Н.Ф. Діяльність фондових бірж в Україні на сучасному етапі. Інфраструктура ринку. 2019. №31. С. 663-669.
19. Олексин А.Г. Особливості організації торгівлі цінними паперами: новації та перспективи в Україні. Фінансовий інструментарій сталого економічного розвитку: антропоцентричні виміри / колективна монографія за заг. ред. П.О. Нікіфорова. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2025.
20. Олексин А.Г. Фондова біржа як інститут ринку цінних паперів. Науковий простір: актуальні питання, досягнення та інновації: збірник наукових праць з матеріалами ІХ Міжнародної науково-теоретичної конференції, м.Вінниця, 23 травня, 2025р. / Міжнародний центр наукових досліджень. — Вінниця: ТОВ«УКРЛОГОС Груп, 2025. С. 90-97. <https://archives.mcnd.org.ua/index.php/conference-proceeding/issue/view/23.05.2025/47>
21. Олексин А.Г. Вплив війни на стан фондового ринку України. Modernization of today's science: experience and trends: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the VIII International Scientific and Theoretical Conference, May 30, 2025, Glasgow, Scotland, UK: International Center of Scientific Research. P.30-39. <https://doi.org/10.36074/scientia-30.05.2025>
22. Мельник О.І., Капітан І.М. Сучасні тенденції розвитку фондового ринку України. Ефективна економіка. 2019. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/11_2019/60.pdf
23. Рамський Ю.А., Жукова Ю.М., Обушний С.М. Ринок цінних паперів у питаннях та відповідях: навч. посіб. К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. 228 с.
24. Третьякова О.В., Харабара В.М., Грешко Р.І. Фондовий ринок України: особливості функціонування в сучасних умовах. Економіка та держава. 2020. №5. С. 103-107.
25. ZHYLIN, M., SHUTENKO, V., LYSENKO, A., SHEVCHUK, V., & OLEKSYN, A. (2025). Decision-Making Theory in Analyzing Investor Behaviour in the Bond Market. Theoretical And Practical Research In Economic Fields, 16(2), 298-310. doi:10.14505/tpref.v16.2(34).03

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України URL : <https://www.kmu.gov.ua/>.
2. Офіційний сайт Міністерства фінансів України URL : <http://www.minfin.gov.ua>.
4. Офіційний сайт Національного банку України. URL : <https://bank.gov.ua/>
5. Офіційний сайт Рахункової палати України URL : <http://www.ac-rada.gov.ua>.
6. Офіційний сайт Державної служби статистики України URL

<http://www.ukrstat.gov.ua>.

7. Офіційний сайт НКЦПФР України – <https://www.nssmc.gov.ua>
8. Офіційний сайт Української біржі – <http://www.ux.ua>
9. Офіційний сайт Фондової біржі ПФТС – <http://www.pfts.ua>
10. Офіційний сайт Фондової біржі «Перспектива» – <http://fbp.com.ua/>
11. Офіційний сайт УМВБ – <https://www.uicigroup.com/>
12. Офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень. URL: <https://niss.gov.ua/>
13. Офіційний сайт Інституту світової економіки і міжнародних відносин URL : <http://www.iweir.org.ua/>
14. Global Financial Development Database. URL: <https://databank.worldbank.org/source/>.
15. Bank for International Settlements. URL: https://data.bis.org/?utm_source.
16. Yahoo Finance – світові фондові індекси. URL: <https://finance.yahoo.com/markets/world-indices>.

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами: «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks_chernivets_koho-natsionalnoho-universytetu.pdf; «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/media/vupnho4k/polozhennya-pro-zapobihannia-plahiatu_2024.pdf.

Здобувачі повинні самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання. В разі використання чужих ідей, розробок, тверджень, обов'язковим є посилання на джерела інформації. Списування під час контрольних заходів має наслідком отримання незадовільної оцінки за відповідний вид роботи.